

PÁD KARIERNÍHO SYSTÉMU PRO PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY - ZKOUMÁNÍ PŘÍČIN JEHO NEPŘIJETÍ V ROCE 2017

THE DOWNFALL OF THE CAREER SYSTEM FOR TEACHERS - EXPLORING THE CAUSES OF ITS NON-ADOPTION IN 2017

Michal Stanislav, Spilková Vladimíra

Klíčová slova: Karierní systém, učitelé, kvalitativní výzkum
Key words: Career system, teachers, qualitative research

Cílem příspěvku je prezentovat metodologii a první zjištění výzkumného šetření zabývajícího se příčinami nepřijetí karierního systému pro pedagogické pracovníky v roce 2017.

Karel Rýdl (2014) hovoří ve svém textu o snahách standardizace profese učitele za posledních dvacet let jako o nekonečném příběhu a popisuje coby přímý účastník jednotlivá zákoutí tohoto úsilí. Každá ze snah o karierní systém a standard učitele měla odlišnou politickou, finanční, odbornou a společenskou podporu. Každá byla velmi pravděpodobně motivována úsilím zlepšit vzdělávání dětí, žáků a studentů. Během 21 let se intenzivně diskutovalo (např. Janík, Spilková & Píšová, 2014a, 2014b; Spilková & Tomková, 2010) a hledaly se vhodné prvky karierního systému. 21 let snah odborníků na pedagogii (např. J. Vašutová, V. Spilková, M. Píšová, T. Janík, P. Urbánek, A. Tomková), diskusí učitelů, jednání asociací, intenzivní práce NIDV a MŠMT bylo „zhaceno“ během jediného hlasování v červenci 2017 v poslanecké sněmovně.

Cílem výzkumu je přispět k poznání a porozumění fenoménu nepřijetí karierního systému pro pedagogické pracovníky. K získání odpovědí na hlavní výzkumnou otázku „V čem byly hlavní příčiny nepřijetí karierního systému v roce 2017?“ budou využity metody kvalitativního výzkumu, zejména analýza dokumentace z jednání Poslanecké sněmovny a Senátu ČR, analýzy diskuzí na sociálních sítích, polostrukturované rozhovory s klíčovými aktéry procesu schvalování a zamítnutí karierního systému a standardu učitele. Bude analyzována role klíčových aktérů, obsah a způsob jejich argumentace.

Když padl karierní systém, jednalo se o krizi expertnosti (Nicholse, 2017) či o problémy v řízení procesu jeho tvorby a jeho legislativního zpracování ze strany MŠMT? Nebo o problémy v jeho celkové koncepci a nedostatečné zapojení aktérů „zdola“? Jakou roli hrála Pedagogická komora, která zorganizovala petici proti kariernímu systému, kterou podepsalo více než 21 tisíc učitelů? Jaké byly klíčové příčiny neúspěchu? V závěru budou nabídnuty odpovědi nejen na tyto

otázky. Zjištění budou diskutována v širších kontextech vzdělávací politiky, role expertů v jejím ovlivňování apod.

Abstract: The aim of this paper is to present a survey dealing with the causes of non-acceptance of the career system for teachers in 2017. Rýdl (2014) speaks about the efforts to standardize the teaching profession over the past twenty years as a never-ending story. Each of the efforts concerning the career system and teacher standards had different political, financial, professional and social support. 21 years of efforts of experts in pedeutology, teacher discussions, association meetings, intensive work of the NIDV and the MEYS were “disgraced” during a single vote in July 2017 in the Parliament. In order to get answers to the main research question, “What were the main reasons for not accepting the career system in 2017?”, qualitative research based on document analysis and semi-structured interviews with stakeholders will be used. In the conclusion, findings and answers to the main research question will be discussed.

Literatura/References:

- Janík, T., Spilková, V., & Píšová, M. (2014a). *Standard a kariérní systém učitele: problémy předložené koncepce v širších souvislostech*. Pedagogická orientace, 24(2), 259–274.
- Janík, T., Píšová, M., & Spilková, V. (2014b). *Standardy v učitelské profesi: zahraniční přístupy a pokus o jejich zhodnocení*. Orbis scholae, 8(3), 133–158.
- Nicholse, T. (2017). *The Death of Expertise*. Oxford University Press
- Rýdl, K. (2014). *Vývoj standardizace profese učitele České republiky – nekonečný příběh?* Orbis Scholae, 8 (3), s. 9–21.
- Spilková, V., Tomková, A. a kol. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: Pedagogická fakulta UK.